

lige Valgret, saaledes som Grundlovspartierne virkelig maa kræve, for at Forfatningsforandringen skal være tilfredsstillende for dem. Jeg vil slutte disse Bemærkninger med at sige til Højre, at de skal ikke være ængstelige for at stige ned fra de høje Vidder, hvorpaa de befinder sig, og komme ned paa samme Grundlag og paa fælles Vilkaar med os andre. Jeg antager ikke, de selv mener, at de er større, end at de kan være i Stue med os andre, og de er da for Resten heller ikke flere, end at vi kan skaffe Plads til dem. Jeg antager derfor, at Grundlovssituationen i Vinterens Løb vil udvikle sig derhen, at Højre kaster los fra den privilegerede Valgret, om ikke just af ren Kærlighed og Tillid til den almindelige Valgret, saa i alt Fald ud fra den fra et konservativt Standpunkt meget fornuftige Betragtning, at i det lange Løb vil ogsaa en sund Konservatisme være bedst tjent med at vise den almindelige Valgret den størst mulige Tillid.

Medens Grundlovssituationen altsaa har sit Krav at stille til Højre, det Krav, som jeg nu har peget paa, at de kaster los fra den privilegerede Valgret, har den selvfølgelig ogsaa sit Krav til de demokratiske Partier, til de tre Partier, der staar samlede om Grundlovsforslaget, og hvis Ønske og faste Beslutning det upaatvivlelige er, at her skal der i alt Fald ikke forhandles om Ting, som kan fremkalde en Forfalskning af den almindelige Valgret, men her skal tilvejebringes en Grundlovsforandring, der lægger den fremtidige politiske Udvikling over paa den almindelige Valgrets Grund og skaber et saadant Forhold mellem Rigsdagens to Afdelinger, at den almindelige Valgrets Ting gennem sine Beslutninger og Vedtagelser altid kan gennemføre sine politiske og saglige Ideer fuldt ud i Lovgivningsarbejdet. Grundlovssituationen og Vælgerbefolkningen fra Valget den 20. Maj kræver af Grundlovspartierne, at de i den størst mulige Samdrægtighed, Enighed og Fordragelighed søger at tilvejebringe den Grundlovsforandring, som Borgerne gennem Valget den 20. Maj tydelig har tilkendegivet, at de ønsker. Og netop derfor synes det mig, at mit Partis Ordførers Tale forleden Dag i Folketinget var saa udmærket, fordi denne Tale var præget af det Storsyn og af den Ansvarsfølelse, som vi fra demokratisk Side bør være besjælede af under Arbejdet paa at tilvejebringe en ny Grundlov, en Sag, som helst skulde finde sin i alt Fald foreløbige Afslutning i indeværende Rigsdagssamling. Thi det er jo en for Bor-

gerne og for Samfundet meget vigtig, ja endogsaa den vigtigste Sag. At Spørgsmaalet om en gennemgribende Ændring af Landets Forfatning er det vigtigste, der i det hele taget kan komme til at foreligge i Rigsdagen, er endogsaa Højre enig i.

Jeg kan i saa Henseende henvise til en Udtalelse, der sidste Vinter faldt i Landstinget fra den Mand, som var Ordfører for de Frikonservative ved den Lejlighed. Under Landstingets første Behandling af Grundlovsforslaget i forrige Rigsdagssamling udtalte Ordføreren for det frikonservative Parti, det 2det Medlem for 10de Kreds (Frijs): „En gennemgribende Ændring i vort Lands Forfatning er ganske sikkert den vigtigste og største Sag, som kan komme paa Rigsdagens Bord.“ Disse Ord staar i Landstingstidende, Sp. 612, og Ordene blev udtalt den 8. Januar 1913. Jeg kan fuldt ud gøre disse Ord til mine, men netop fordi Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af en Grundlovsforandring er saa overordentlig vigtigt, maa man ogsaa under denne Sags videre Behandling udvise den allerstørste Opmærksomhed overfor de Forsøg, som eventuelt fra Grundlovsforslagets Modstanderes Side kunde blive gjort, ikke alene paa at standse Grundlovsforhandlingen, men ogsaa paa paa forskellig Maade at komme til at gøre deres Indflydelse gældende, saaledes at Grundlovspartierne maatte sige, at den Grundlovsforandring, som vi havde Udsigt til at faa, ikke kunde siges at tilfredsstille de Krav, som man virkelig fra demokratisk Side maa stille til en Grundlov. Jeg mindes et Ord, som er blevet citeret i forskellige Blade, men som oprindeligt skal være skrevet af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), som i alt Fald er skrevet i det Blad, han staar som Redaktør af. Det Ord gik ud paa, at hvis vi fik en Forfatningsforandring gennem fredelig Overenskomst, var det godt, men hvis vi fik en Forfatningsforandring gennem Kamp, var det endnu bedre. Jeg er ikke ganske enig i denne Betragtning, thi det staar stadig for mig som det bedste, om man kunde faa en Grundlovsforandring gennem fredelig Overenskomst. Jo større Dele af det danske Folk der kan slutte sig til den nye Grundlov, som vi forhaabentlig faar inden ret længe, desto bedre. Hvis den her paa Rigsdagen kunde blive vedtaget paa polsk Maner, altsaa enstemmigt, vilde jeg anse det for det bedste. I øvrigt er jeg enig i den Betragtning, som ligger til Grund for den paagældende Artikel, og som egentlig er den, at jo større Indflydelse Højre i